

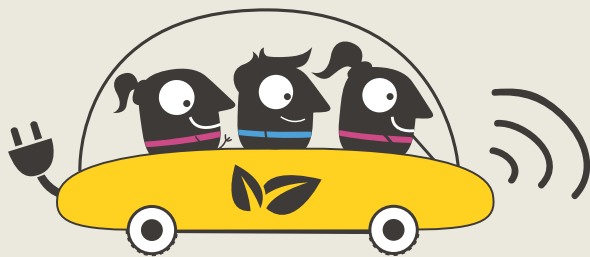
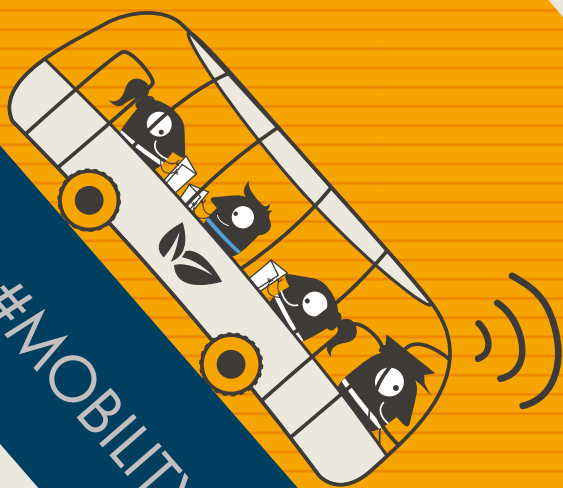
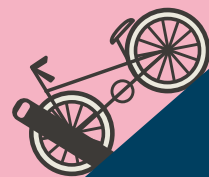
ЕВРОПЕЙСКА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА

НАРЪЧНИК ЗА МЕСТНИТЕ УЧАСТНИЦИ В КАМПАНИЯТА

16-22 СЕПТЕМВРИ 2017 Г.

ЗАЕДНО СЪНГАМЕ ПО-ДАЛЕЧ

#MOBILITYWEEK

Европейски секретариат:

EUROCITIES

1 Square de Meeûs/B-1000 Brussels – BELGIUM

juan.caballero@eurocities.eu

Телефон: +32 2 552 08 75

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ В НАРЪЧНИКА: ОСНОВЕН ИЗТОЧНИК НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА МЕСТНИТЕ УЧАСТНИЦИ В ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА	2
ПРИНОСЪТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА ЗА УСТОЙЧИВАТА ГРАДСКА МОБИЛНОСТ	2
КАК ДА СЕ ВКЛЮЧИТЕ?	4
НАГРАДАТА НА ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА	6
7 ДНИ ДЕЙНОСТИ ЗА УСТОЙЧИВА МОБИЛНОСТ	7
Обществен транспорт	8
Колоездене	10
Ходене пеша	11
Управление на мобилността	12
Отговорно Ползване На Автомобили	14
Свободно време и пазаруване: интелигентна и устойчива мобилност в подкрепа на местната икономика	16
Пазаруване	17
Мобилност и здраве	18
Зелени пояси	19
ПОСТОЯННИ МЕРКИ	20
ДЕН БЕЗ АВТОМОБИЛИ	22
ИНФОРМАЦИЯ И СЪОБЩЕНИЯ	25
КОНТРОЛ И ОЦЕНКА	27

ВЪВЕДЕНИЕ В НАРЪЧНИКА: ОСНОВЕН ИЗТОЧНИК НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА МЕСТНИТЕ УЧАСТНИЦИ В ЕВРОПЕЙСКАТА- СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА

Настоящият наръчник има за цел да даде обща информация на местните власти, които планират да участват в предстоящото издание на ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА, 16—22 септември 2017 г. В наръчника са представени изискванията за онлайн регистрация за ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА. Той отразява опита на европейските градове, които вече са участвали в кампанията, предложени са идеи за организирането на дейности и постоянни мерки.

Има специален раздел, посветен на процедурата за участие в конкурса за наградата на ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА.

Местните власти следва да вземат предвид тези указания при организирането на ЕВРОПЕЙСКА СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА, като ги адаптират към местните условия. Съдържащата се в наръчника информация не е изчерпателна, в него ще продължат да бъдат включвани нови идеи.

Допълнителна полезна информация може да се намери в Ръководството за най-добрите практики, в което се дават примери за вдъхновяващи дейности от кампанията, както и в Тематичните указания, съсредоточени върху темата за съответната година. Те се публикуват ежегодно и са достъпни на уебсайта.

ПРИНОСЪТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА- СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА ЗА УСТОЙЧИВАТА ГРАДСКА МОБИЛНОСТ

Европейската комисия определи две амбициозни цели за градска мобилност: постепенно премахване на задвижваните с конвенционални горива автомобили от градовете до 2050 г. и преминаване към логистика без емисии в големите градове до 2030 г. Виолета Булц — член на ЕК, отговарящ за транспорта, постави в центъра на вниманието четири приоритета: иновациите, цифровизацията, декарбонизацията и хората.

Обща информация

Инициативата Ден без автомобили стартира през 2000 г. като европейска инициатива. Тя даде възможност на градовете да покажат своята ангажираност с проблемите, свързани с опазването на околната среда. На 22 септември, в рамките на целия ден, органите за местно самоуправление представят центрoвете на градовете си в различна

светлина, като ограничават движението на моторни превозни средства, призовават за използване на устойчиви видове транспорт и информират какво въздействие върху околната среда имат различните начини на транспорт, които хората използват.

След успеха на Деня без автомобили, от 2002 г. насам започна провеждането на ЕВРОПЕЙСКА**СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА** – от 16 до 22 септември всяка година. Повече от 400 общини от 23 страни участваха още в първото издание на инициативата.

Популярността на инициативата расте с всяка изминала година и тя се радва на висока обществена подкрепа. Над 80% от анкетираните граждани Подкрепят инициативата. Повечето хора отчитат приноса на кампанията за онагледяване на прекомерното използване на автомобили в градовете.

За какво става дума?

Европейската кампания за насърчаване на устойчивата градска мобилност, ЕВРОПЕЙСКА**СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА**, дава отлична възможност за разясняване на предизвикателствата, с които се сблъскват големите и малките градове. Тя има за цел да насърчи промяната в поведението и да постигне напредък за постигането на по-устойчива транспортна стратегия.

Органите за местно самоуправление се приканват да организират разяснителни кампании по дадени теми, както и да въведат постоянни мерки, с които да се подобри устойчивостта на транспорта в техния град.

ЕВРОПЕЙСКА**СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА** е повод заинтересованите страни по места да се съберат и да обсъждат различните аспекти на мобилността и качеството на въздуха, да намерят новаторски решения за използването на автомобилите и редуцирането на емисиите, както и за изпитването на нови технологии или мерки за планиране.

ЕВРОПЕЙСКА**СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА** дава възможност на хората да помислят за какво всъщност са нашите градски улици и да обсъдят конкретни решения за справяне с предизвикателства като замърсяването на въздуха, шумовото замърсяване, задръстванията, пътно-транспортните произшествия и здравословни те проблеми.

ЕВРОПЕЙСКА**СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА** позволява да се започнат широк кръг от дейности и предлага платформа за органите за местно самоуправление, организациите и сдруженията, така че те да могат:

- Да популяризират инициативите си за устойчива градска мобилност.
- Да подобряват осведомеността за вредите от съвременните тенденции в градската мобилност за околната среда и качеството на живот.
- Да изграждат партньорства със заинтересованите страни по места.
- Да участват в общоевропейска кампания, която споделя обща цел и идентичност с други малки и големи градове.
- Да подчертават ангажимента на място за политики за устойчив градски транспорт.
- Да въвеждат нови политики и постоянни мерки.

Партньорства за устойчива мобилност

Постигането на интелигентна и устойчива мобилност е продължителен процес, който изисква не само политическа подкрепа, а и мотивирани партньорства. Органите за местно самоуправление се приканват да изградят подобни партньорства и да включват в тях местните партньори възможно най-пълноценно. Всеки местен орган следва да намира партньорите по места, които имат отношение към различните прояви, и да координира подготовката на **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА** в тясно взаимодействие с тях.

Поради това общините следва да изградят партньорства с (публични) транспортни организации, екологични, здравни и спортни сдружения, местни предприятия (включително взаимодействащи с тях външни страни, т.е. клиенти, доставчици, партньори), (местни) медии и др.

Предприятията обикновено проявяват интерес да участват, за да докажат своята ангажираност, що се отнася до противодействието на изменението на климата и грижата за общността и здравето на служителите си. Органите за местно самоуправление следва да използват тези въпроси, за да приобщат по-широк кръг партньори.

Предприятията, организациите и другите потенциални партньори, които нямат право да участват в **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА**, но планират организиране на свързани дейности през годината, могат да се регистрират индивидуално. Благодарение на опцията **ИНИЦИАТИВИ ЗА МОБИЛНОСТ** тези организации могат да регистрират инициативите си за насърчаване на интелигентната и устойчива градска мобилност на адрес www.mobilityweek.eu по всяко време през годината.

КАК ДА СЕ ВКЛЮЧИТЕ?

Всеки голям или по-малък град, дори и извън Европа, е поканен за участие в **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА**.

Техните онлайн регистрации ще бъдат одобрени, стига те да организират проява или дейност, свързана с устойчива градска мобилност.

Има три критерия за участие:

- Организиране на седмица от дейности, отчитащи централната тема на годината.
- Изпълнение на поне една нова постоянна мярка, която да допринесе за модалния трансфер от лични автомобили към безопасни за околната среда други видове транспорт. Ако е възможно, поне една от тези мерки трябва да бъде трайно преразпределение на пътното пространство в полза на пешеходен, велосипеден или обществен транспорт, например по-широки тротоари, нови ленти за велосипеди или автобуси, нова схема за намаляване на трафика, по-ниски ограничения на скоростта. За участие могат да бъдат допуснати и постоянни мерки, изпълнени по-рано през годината, при условие че бъдат популяризирани през **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА** (16—22 септември).

- Организиране, за предпочитане на 22 септември, на Ден без автомобили, като се задействат едно или няколко пространства, запазени за пешеходци, велосипедисти и обществен транспорт за най-малко един цял ден (от 1 час преди до 1 час след обичайното работно време).

Органите за местно самоуправление, които се ангажират и с трите горни критерии, стават „златни участници“ и имат право да кандидатстват за наградата на **ЕВРОПЕЙСКАТА-СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА** (вж. раздела за Наградата на **ЕВРОПЕЙСКАТА-СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА**).

Как да се регистрирате?

След като направите първоначална регистрация или влезете в акаунта си от миналата година, на адрес www.mobilityweek.eu трябва да се попълни формуляра за онлайн регистрация.

При попълване на формуляра за регистрация на органи на местно самоуправление се предоставя следната информация:

- Име, длъжност и данни за връзка с главния отговорник за **ЕВРОПЕЙСКАТА-СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА** в общината, който отговаря и на запитвания от медиите.
- Дейности/прояви (свързани с темата на годината), организирани за **ЕВРОПЕЙСКАТА-СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА** и съответната програма.
- Постоянните мерки, които трябва да бъдат изпълнени през тази година.
- Информация за зоната(ите), в която(които) достъпът на лични автомобили е строго забранен.

При приключване на онлайн регистрацията националното или европейското звено за координация ще утвърди представения формуляр.

След одобряването автоматично се изпраща електронно писмо за потвърждение. Едва след това дейностите на града се публикуват в раздел „Участници в **ЕВРОПЕЙСКАТА-СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА**“. Данните за включване към уебсайта ще бъдат предоставени заедно с електронното писмо за потвърждение, с което на общината се дава възможност да актуализира предоставената информация (например при промени в програмата).

Подписването на Хартата е задължително само при кандидатстване за наградата на **ЕВРОПЕЙСКАТА-СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА**.

НАГРАДАТА НА ЕВРОПЕЙСКАТА-СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА

Наградата на ЕВРОПЕЙСКАТАСЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА има за цел да отличи дейностите на органите за местно самоуправление в рамките на ЕВРОПЕЙСКАТА-СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА. Тя цели насърчаване на успешните кампании и разясняване на необходимостта от действия по места в областта на устойчивата градска мобилност. Финалистите се приветстват на престижна церемония в Брюксел и за тях се пускат различни публикации. Спечелилият наградата на ЕВРОПЕЙСКАТАСЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА получава възможност да заснеме видеоклип, представящ постижението му като застъпник за устойчив градски транспорт в Европа.

Критерии за допускане до участие

Органите за местно самоуправление могат да се състезават за наградата на ЕВРОПЕЙСКАТАСЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА, ако те:

1. Са се регистрирали онлайн на адрес: www.mobilityweek.eu
2. Са представили подписана Хартата.
3. Са „златни участници“, т.е. отговарят и на трите критерия.
4. Се намират в ЕС-28, страни кандидатки за ЕС, потенциални страни кандидатки за ЕС, които са част от Процеса за стабилизиране и асоцииране (ПСА), страните от Европейското икономическо пространство (ЕИП) или Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ). Тези страни са: Австрия, Албания, Белгия, Босна и Херцеговина, България, БЮР Македония, Германия, Гърция, Дания, Естония, Ирландия, Исландия, Испания, Италия, Кипър, Косово*, Латвия, Литва, Лихтенщайн, Люксембург, Малта, Нидерландия, Норвегия, Обединеното кралство, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Сърбия, Турция, Унгария, Финландия, Франция, Хърватия, Черна гора, Чехия, Швейцария, Швеция.

Критерии за оценка

Независимо жури от експерти по градска мобилност ще оцени:

1. Качеството на дейностите, свързани с годишната тема.
2. Планове за действие за проявите и участието на обществеността.
3. Стратегията за комуникация.
4. Въздействието на постоянната(ите) мярка(мерки).
5. Обхвата на партньорствата със заинтересованите страни по места.

Процедура по кандидатстване

Органите за местно самоуправление, които желаят да кандидатстват за наградата на ЕВРОПЕЙСКАТАСЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА, трябва:

* Това название не засяга позициите по отношение на статуса и е съобразено с Резолюция 1244 на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

1. Да попълнят формуляра за кандидатстване (максимум 20 страници), като дадат информация за органа на местно самоуправление, проявите и дейностите, изпълнените постоянни мерки и естеството и приноса на партньорите.
2. Изпратете по електронна поща формуляра за кандидатстване, цифровизирано копие от подписаната харта и карта на района, който е бил затворен за движение на МПС в Деня без коли.
3. Представете материали в подкрепа: средства за връзка, изрезки от печата, видеоклипове и изображения (за предпочитане с висока разделителна способност).

Формулярът за кандидатстване е достъпен в интернет.

Церемония по удостояване и награда

Церемонията по удостояване с наградата на ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА се провежда в Брюксел, в присъствието на член на ЕК, отговарящ за транспорта. Спечелилият орган на местно самоуправление ще получи възможност да заснеме рекламен видеоклип с времетраене до три минути, представящ постиженията му като застъпник за устойчив градски транспорт в Европа.

7 ДНИ ДЕЙНОСТИ ЗА УСТОЙЧИВА МОБИЛНОСТ

Градовете могат да организират дейности по конкретни теми във връзка с устойчив градски транспорт.

Трите основни средства за устойчив транспорт – обществен транспорт, колоездене и ходене пеша – и връзките между тях (интермодалност) несъмнено ще сформират основата за повечето от дейностите.

За да бъде подготвена една интересна седемдневна програма, градовете могат да организират и допълнителни Дни без коли или да се съсредоточат върху друго тематично събитие, което да е по-важно за местните условия.

Откриването на ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА

Публичните и медийните прояви на 16 септември, първият ден от ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА, са отлични поводи за откриване на кампанията чрез:

- Пускане на специални оферти, като карти със специални цени за обществения транспорт през цялата седмица.
- Предлагане на допълнителни услуги (по-висока честота, редовен превоз на кратки разстояния, карти, съвети за пътуване и др.).
- Насърчаване на интермодалността.
- Възнаграждаване на тези, които оставят колите си у дома, и интервюта с тях, в които да обяснят какви алтернативни начини на транспорт са избрали и какъв е бил резултатът.
- Прилагане на постоянните мерки за мобилност, които градът е планирал.

Обществен транспорт

Използването на обществения транспорт за посрещане на потребностите от мобилност определено е централна тема на ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА. Общественият транспорт следва да бъде синоним на свобода.

Всички участници в обществения транспорт ще могат да използват ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА като възможност да насърчат интермодалните решения и да докажат, че те могат да бъдат реална алтернатива на личните автомобили.

По-долу следва набор от дейности за успешно организиране на прояви, посветени на обществения транспорт. Те имат за цел да привлекат вниманието на телевизии, радио и вестници.

Интелигентно придвижване до местоработата

Някои дейности, които могат да бъдат взети под внимание, са:

- Откриване на спирки в близост до райони с многобройни работни места.
- Предоставяне на финансово подпомагане, т.е. възстановяване на разходи.
- Осигуряване на превоз до дома в извънредни ситуации.
- Въвеждане на специални оферти.
- Предоставяне на информация за обществения транспорт.
- Организиране на индивидуални консултации за пътуване.
- Предлагане на напитки след работа на близките спирки или в автобуса.
- Реклама на планираните дейности по най-често използваните трасета.
- Организиране на предизвикателство в придвижването до местоработата.
- Насърчаване на интермодалността.
- Организиране на дебат между операторите и ползвателите на обществения транспорт, за да се определи как ползването на обществения транспорт може да бъде разширено и какви биха били положителните последици за различните страни.

Интермодалност

- Ако се съчетае с ходене пеша или колоездене, общественият транспорт може да стане по-привлекателен:

	Средна скорост	Покрито разстояние за 10 мин.	Обхванат район
Ходене пеша	5 км/ч	0,8 км	2 км ²
Велосипед	20 км/ч	3,3 км	32 км ²

- Възможно е да се насърчава ползването на велосипеди и обществен транспорт, като се позволява качване на велосипеди в превозните средства извън пиковите часове и като се поставят нови стойки за велосипеди на спирките на обществения транспорт.

- Пътниците могат да бъдат уведомявани за схемите за съвместна експлоатация и съвместно ползване на автомобили. Винаги се приветстват нови подходи.
- На кръстовищата може да се поставя информация за съвместно ползване на таксите.
- Информационните системи могат да бъдат трансмодални, например служители от автобусния транспорт да дават информация за железопътен транспорт и обратно.

Достъпен обществен транспорт

Достъпният транспорт е право, което съдейства за социалното приобщаване. Нещо повече, броят на пътниците без увреждания нараства, когато общественият транспорт е по-достъпен. Необходимо е:

- Да се приспособят спирките на транспорта и да се изравни височината на настилката с нивото на вратата на автобуса.
- Да се разкрият спирки в близост до сградите на големи предприятия.
- Да се разпространява информация за хората с увреждания.
- Да има на разположение времеви графици и друга информация в достъпни формати (с едър шрифт, Брайлова азбука, като звукозапис и др.).
- Да се приспособи инфраструктурата с цел достъпност (автобуси със спуснати подове, повдигачи, рампи и др.).
- Да се осигурява информация за нивото на достъпност чрез уебсайтове, мобилни приложения, брошури и др.
- Да се работи с организации за хора с увреждания.

Безопасност

Според *Международния съюз на обществения транспорт* (UITP) всяка година в Европа в пътнотранспортни произшествия загиват над 27 000 души. Има пряка връзка между броя загинали хора и броя пътувания с автомобил. Злополуките на пътя представляват основната причина за смъртните случаи сред младите хора в ЕС.

Посочената по-горе статистика може да бъде анализирана с оглед на местните данни.

Сред другите мерки могат да бъдат назначаването на агенти за охрана или информация по мрежата и включването на безопасни и привлекателни пешеходни трасета в състава на мрежата.

Информация за пътниците

- Въвеждане на ново оформление на разписания, уебсайтове или приложения.
- Разкриване на информационни услуги за мултимодалните превози.
- Изясняване на мнението на клиентите.

Поддържане на връзка с клиентите и персонала

Персоналът трябва да е добре осведомен за цялата **ЕВРОПЕЙСКА СЕДМИЦАНА-МОБИЛНОСТТА**, за да работи успешно.

Дейностите могат да включват:

- Покани за посещение в центъра за управление на общественя транспорт с разяснения относно честоти, скорост, маршрути...
- Организация на изложба на най-модерно оборудване за общественя транспорт или на прототипи по редовните маршрути.
- Разяснения за евентуални смущения, дължащи се на изграждането на нови линии, или посещение на работна площадка по линия на метро/трамвай.

Колоездене

Колоезденето присъства във всички аспекти, които правят града „приятно място за живеене“. Велосипедите пестят място и енергия, не създават шум нито замърсяване. Те допринасят за устойчивата мобилност и благосъстоянието и са ефективни и здравословни.

Всички изброени тук предложения за дейности трябва да привличат вниманието към ползите от колоезденето.

Колоездене и интелигентното придвижване до местоработата

За да се осигури безопасност, за да бъде създадена инфраструктура за велосипедите на работното място както и да се въведат стимули за придвижване до местоработата с велосипед, е важно:

- На много оживено място, достъпно за персонала и гражданите, да бъде организиран информационен щанд/за велосипедистите.
- Да се въведе схема на „наставничество“. При нея „новият велосипедист“ ще се придвижва с велосипед до местоработата си заедно със своя „наставник“ и след това ще споделя впечатленията си.
- Да се организира ден „С колело до местоработата“ и да се предлагат различни стимули за използването на велосипед на работещите.
- Да се организират предизвикателства, свързани с ежедневното пътуване до работното място, които да покажат, че колоезденето е не само най-евтиният и най-здравословният, но повечето пъти и най-бързият начин на придвижване.
- Да се предлагат закуски за хората, които се придвижват с велосипед до местоработата.
- Да се проведе модно ревю на облекло за колоездене или да се оформят комплекти за него (дъждобрани с фирмена емблема и др.).
- Да се дават отличия или награди на фирмите, които поощряват колоезденето.
- Да се разпространява информация за безопасни велосипедни маршрути до местоработата в сътрудничество с местните полицейски или пътни служби.

Инфраструктура за ползване на велосипеди

- Откриване на щанд за информация за велосипедисти, който да обслужва служители, собственици на жилища, посетители и др.
- Развитие на партньорства с фирми за осигуряване на душеве и помещения за преобличане на велосипедисти.
- Оборудване на безопасени и закрити места за паркиране на велосипеди.
- Покупка на велосипеди за обществен или фирмен парк от велосипеди.

- Въвеждане на обществена услуга по ремонт на велосипеди.
- Изместване на паркингите за велосипеди до входовете на обществените административни сгради, офисите, търговските центрове и др.

„Пробвай да караш велосипед всеки ден!“

- В сътрудничество с местните велосипедни сдружения организирате информационни прояви как да се премине от ползване на автомобил към ползване на велосипед, особено за хората, които живеят на по-малко от 5 км от местоработата си.
- Организирате модно ревю за велосипедисти или изложба на прототипи и ретро велосипеди.
- Предложете на местните сдружения на велосипедисти, служби за наемане на велосипеди, магазини и предприятия, специализирани в спортни изделия, да разкрият пунктове за ремонт и поддръжка на велосипеди.
- Предложете на местните сдружения на велосипедистите или полицията да маркират велосипедите като защита против кражба.
- Предлагайте на живущите да участват в „Ежедневна колоездачна обиколка“ и приканвайте участниците да поставят плакати на гърба си, посочващи какво разстояние изминават те с велосипед ежедневно. Всички плакати ще бъдат показани на изложба в края на обиколката.
- Организирате програма за насърчаване на колоезденето в сътрудничество със собствениците на местните магазини.

Ходене пеша

Изброените по-долу дейности могат да привлекат вниманието към възможностите, които ходенето пеша предлага. Предлаганите дейности могат да бъдат организирани бързо и нямат трайно материално въздействие. Те обаче имат за цел да окажат трайно влияние върху съзнанието на хората и да предизвикат медиен интерес.

Ходене пеша и интелигентно придвижване до местоработата

- Насърчавайте фирмите да възнаграждават служителите, които идват на работа пеша, например със закуски.
- Предлагайте на ръководствата на фирмите да насърчават служителите, които идват на работа пеша, с парични стимули или с допълнителни две минути към полагащия се годишен отпуск.
- Предлагайте на фирмите да дават подаръци на уличните чистачи, които поддържат площите около техните сгради.
- Съветвайте фирмите как да променят своите паркинги за автомобили, за да се осигури предимство за пешеходците.
- Предлагайте на директорите да се разходят из улиците около сградата(ите) на тяхната фирма, за да преценят доколко те са достъпни за пешеходци.
- Работете с фирмите за пристъпване към редовно изпълнение на общи проекти за премахване на графити от околността.
- Разпространявайте информация за безопасни пешеходни маршрути.

Живи улици

- Уредете общински ръководители да проучат пеша града, за да се запознаят с проблеми от рода на физически препятствия, повредени настилки, незаконно паркиране, изхвърляне на отпадъци и т.н.
- Организирайте „Ден на паркирането“ (www.parkingday.org) и призовете жителите да използват по творчески начин местата за паркиране.
- Засадете дръвчета на по-непривлекателна улица.
- Въведете нова зона с ограничение на скоростта от 30 км/ч (20 мили/ч).
- Уредете чрез местната Търговска палата собствениците на магазини да се включат в кампанията.

Централни правителства

- Министърът на транспорта може да придружи деца при отиването им на училище сутрин.
- Министърът на транспорта може да се среща с родителите и техните деца на улици в зони с ограничение на скоростта от 30 км/ч (20 мили/ч), за да обсъди с тях условията за ходене пеша в околността.
- Министърът на транспорта може да открие в присъствието на деца нов пешеходен надлез, пътека или друго подобро съоръжение за пешеходния трафик.
- Министърът на транспорта и, където е възможно, други държавни служители, могат да се придвижват пеша до и от местоработата или автобусната/жп връзка и т.н.
- Министърът на вътрешните работи може да придружи полицаи по време на патрулна обиколка и да съдейства за поддържането на безопасността по улиците.
- Централните власти обявяват законодателство за въвеждане на такса за всички основни източници на улични отпадъци – найлонови торбички, цигарени кутии и опаковки от шоколади – като приходите от тези такси отиват за подобряване на управлението на улиците.

Несъмнено всички тези дейности са приложими и за кметовете или други ръководители по места.

Управление на мобилността

Управлението на мобилността се превръща в решаващ елемент на интелигентното и устойчиво развитие на градовете. То представлява ориентиран според търсенето подход към промяна на разпределението на видовете транспорт в полза на устойчивите такива.

Този подход предполага нови партньорства и това е един от най-важните му аспекти. В рамките на **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА** органите за местно самоуправление могат да изградят партньорства с училища и предприятия и да изпълняват планове за мобилност за училища и планове за ежедневно придвижване до местоработата.

т Съвременният транспорт има различни проявления: автобуси с гъвкави маршрути, транспорт на повикване, общински транспорт, съвместно ползване на таксите и обикновени автомобили, съоръжения тип „Паркирай и пътувай“, доставка на товари и стоки в градовете.

Средствата за насърчаване на промени в поведението обикновено се основават на информация, взаимодействие, организация и съгласуване и е необходимо те да бъдат разгласявани.

Фирмени планове относно пътуванията

- Популяризирайте устойчивото придвижване до местоработата чрез общински или фирмени бюлетини.
- Отличавайте устойчивите компании.
- Популяризирайте работодатели, които са активни в управлението на мобилността и дават добър пример.
- Осигурявайте карти и наръчници за достъпност за конкретни обекти.
- Давайте индивидуални съвети за придвижване „от врата до врата“.
- Провеждайте съвещания с компании по въпроси на мобилността.
- Организирайте проучване за промените в поведението във връзка с мобилността.
- Сформирайте работна група от служители по въпросите на мобилността.
- Назначете координатор или мениджър по въпросите на мобилността.

Общи дейности

- Организирайте „Ден на велосипеда“, като поощрявате служителите с гъвкаво работно време, закуски, тениски, концерти с жива музика, душеве, масаж, маркировки против кражба и т.н.
- Изградете партньорство с доставчици на ИТ и предприятия за организиране на (национален) „Ден за работа от разстояние“.
- Погрижете се някоя местна знаменитост да направи изявление: „Отивам с велосипед/пеша на работа“ или „Вземам градския транспорт, за да отида на работа“.
- Награда за най-добрата компания, която полага усилия за прилагане на устойчива мобилност.
- Организирайте Ден на устойчивия транспорт за компании: служителите идват пеша, с велосипед, с обществен транспорт или ползват заедно автомобили.
- Поощрявайте редовно пътуващите до местоработата с абонаментни карти.
- Предлагайте на водачите на автомобили, попаднали в задръствания „антистрес топчета“.
- Разработете отличителен знак за компаниите, които поощряват ползването на велосипеди.
- Представяйте/започвайте инициативи за съвместна експлоатация на автомобили сред компаниите.
- Приканвайте компаниите да предоставят на служителите бонус за ползване на велосипед.
- Фирмени планове относно пътуванията: изпитвайте нови мерки по време на ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА.

Планове за устойчива градска мобилност (ПУГМ)

ЕВРОПЕЙСКАТА **СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА** е много подходящо събитие, чрез което да се предизвика интерес към Плановете за устойчива градска мобилност ПУГМ. Ето защо трябва да се положат усилия в един определен ден да се:

- Направи изложба за възможните сценарии за развитие на транспорта и на един избран сценарий.
- Организира конференция за плана за градска мобилност.
- Организиран местни срещи относно градската мобилност.
- Приложат/изпълнят някои от мерките в градския план по мобилността (нови автобусни маршрути, нови съоръжения тип „Паркирай и пътувай“, велоалеи, зелени планове за придвижване до местоработата, центрове за мобилност и т.н.) и да се предостави конкретна информация за тези новости.

Отговорно Ползване На Автомобили

Целта на ЕВРОПЕЙСКАТА **СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА** е не само да се насърчи употребата на устойчиви транспортни средства, а и отговорното ползване на колите, за да може тези, на които се налага да ги ползват, също да допринесат за една по-устойчива градска среда.

Може да бъде разгледан широк кръг от дейности, както е посочено по-долу. Дейностите са различни – от внимателно и безопасно шофиране, с оглед възможно най-малко ограничаване на мобилността на лицата, които не ползват коли, през намаляване на емисиите от пътното движение (което има пряко въздействие върху климата и качеството на въздуха), до увеличаване на броя на пътниците в една кола.

Трябва отново да се отбележи, че не е задача само на органа за местно самоуправление да организира дейностите, описани тук – те могат да бъдат осъществени заедно с широк кръг от местни партньори.

Пестете гориво

- Поискайте от търговци или производители на автомобили да изградят демонстрационна площадка с автомобили с нисък разход на гориво.
- Приканвайте автошколите да предлагат занятия за обучение по енергийна ефективност (екологично шофиране).
- Насърчавайте екологичното шофиране сред професионалистите – водачи на училищни автобуси, на таксите, на фирмени или други служебни коли и др.
- Открийте кампания съвместно с бензиностанции от околността за насърчаване на редовната проверка на налягането на въздуха в гумите (налягане под 0,4 bar означава нарастване на разхода на гориво с 10%).

„Дай почивка на колата“

- Организирайте състезания, при които водачите на коли дават книжките си на съхранение за определен период от време и вместо това получават карти за обществения транспорт.
- Представете товарни велосипеди и/или организирайте демонстрации на доставка с товарен велосипед.
- Поканете участници в „Ежедневната колоездачна обиколка“ да представят своята програма и да споделят опита си относно превоза на деца и стоки, организирането на развлекателни пътувания, избора на съответното облекло и др.
- Публикувайте „наръчник за поведението на водача на автомобил“ с информация по повечето теми, упоменати по-горе, като икономия на гориво, как да се намали шумът, за какво да се помисли при предприемане на ремонт (обезшумени гуми, модерни филтри за масло и т.н.), посочете автомивки, в които водата се рециклира, зони за паркиране и др.
- При излъчване на информация за пътното движение по местни радиостанции призовавайте водачите да се придвижват разумно; да променят и комбинират видовете транспорт, ако не искат да попаднат в задръстване.

Групово ползване и съвместна експлоатация

- Насърчавайте „Интелигентното ползване на колата“, като представяте схемите за съвместно ползване и съвместна експлоатация.
- Поискайте от местни предприятия, които са въвели схема за съвместно ползване на коли, да представят резултатите си.
- Ако във Вашия град няма схема за съвместно ползване на коли, започнете проучване по време на **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА** за определяне на потенциалните участници в подобна бъдеща схема.
- Дайте възможност на хора, които участват в местната схема за съвместно ползване на коли, да представят опита си (статия с интервю в местен вестник и др.).
- Представете схема за избор на участници за съвместно ползване на кола.

Паркиране

- Въведете нови зони за паркиране или такива, които са забранени за паркиране.
- Наказвайте нарушенията при паркиране по-строго.
- Давайте информация за правилата за паркиране.

Отговорно ползване на колите до местоработата и обратно

- Организирайте изпитателен ден за електрически превозни средства.
- Въведете гъвкаво работно време, за да се намалят задръстванията в часовете на върхово натоварване.
- Запазете най-добрите места за паркиране (най-близо до входа) за ползващите съвместно автомобили.
- Осигурете гарантирано превозване до дома на ползващите съвместно автомобили в случай на авария.
- Изместете паркинга за коли встрани от входа на офиса.

- Организирайте наблюдение на входа на помещенията, за да определите колко хора са променили навиците си на пътуване, и публикувайте най-впечатляващите резултати.

Чисти превозни средства

- Посветете специални прояви във връзка с ползването на коли на чистите превозни средства (може би в сътрудничество на национално равнище), и по-конкретно на електрическите, хибридните и автомобилите, използващи метан (NGV), пропан-бутан (LPG) и биогаз.
- Организирайте изложбени и демонстрационни площадки, на които обществеността може да види и изпробва чистите превозни средства.
- Проверете дали кметът е имал възможност да използва електрическо превозно средство по време на **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА** или поне в един от дните на тази седмица, за да привлече вниманието на телевизията, радиото и вестниците към посланията на **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА** и решенията, предлагани от чистите превозни средства.
- Организирайте работна закуска между представители на сдружения за чисти автомобили и държавни служители, на която да се обсъди как ползването на чисти градски МПС може да бъде разширено и ползите от това за различните страни.
- Определете специална площ за приемане на доставки. За доставки на стоки, предназначени за магазините, се запазва площадка или автомобилен паркинг, намираща се извън зоните, затворени за коли. След това стоките се доставят до магазините от чисти МПС.
- Организирайте услуга за доставка на стоките на клиентите чрез парк от чисти МПС. Транспортът на покупките до удобни паркинги за коли следва да бъде включен.

Свободно време и пазаруване: интелигентна и устойчива мобилност в подкрепа на местната икономика

Различните начини за достигане на местата за отдих или пазаруване могат да бъдат осъществени с устойчив транспорт. Това се отнася не само до начина, по който хората се придвижват, но и до превода на стоки в рамките на градовете; според проучване на Vrije Universiteit, Брюксел, и опита от проекта Cyclelogistics между 50 и 70 процента от движението на стоки в европейските градове може да се осъществява с (товарни) велосипеди. Тази тема е подходяща за намиране на местни партньори, тъй като те могат да рекламират услугите си.

Открийте града

Призовете жителите да преоткрият града си от друга гледна точка. Дейностите през свободното време откриват възможност за безопасно опознаване на града и за разглеждането му в по-спокойна среда без коли.

- Специални услуги за автобусни совалки за опознаване на града.
- Обиколки, организирани от екскурзоводи или клубовете за пешеходен туризъм.
- Пешеходни надпревари в партньорство със спортни магазини, училища, сдружения и др.
- Ключове за хотели, които позволяват също достъп до обществен транспорт, услуги по наемане на велосипеди и схеми за съвместно ползване на автомобили.

Развлекателни дейности

- Предложете на сдружения, училища, производители на храни и др. да организират безплатна закуска или голям пикник за обяд или във втората половина на деня.
- Организирайте безплатни концерти, спектакли, улични представления, прояви на художници, клоуни и др. на обществени места.
- Осигурете бяла стена на централния площад, на която хората да могат да запишат мненията си.
- Поискайте от местни спортни дружества и/или магазини и предприятия, специализирани в спортни изделия, да организират демонстрации на улиците във връзка с: футбол, баскетбол, (плажен) волейбол, скейтборд, ролкови кънки и др.
- Предложете специфични видове транспорт, като файтони с коне, туристически влакчета, лодки със слънчеви панели и др.

Пазаруване

Въвеждането на зони, забранени за влизане на коли, може да обезпокои някои собственици на магазини. Ето защо трябва да се положат специални усилия те да бъдат включени на ранен етап от организацията.

- Съобщете конкретно на собственици на магазини с официален документ, съдържащ валидна за тях информация, как да се стигне до центъра на града без кола.
- Свържете името на спирка на автобус, трамвай или метро с даден магазин.
- Рекламирайте магазините от центъра на града в сувенирите за **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА**. Може например да се постави логото на съответния магазин на картата на забранената за влизане на коли зона, както и да се излъчи информация по местното радио при рекламирането на деня без кола, да се насочват хората към тези магазини чрез транспаранти на улицата и т.н.
- Определете специална площ за приемане на доставки. Стоките се доставят до магазините от чисти МПС.
- Организирайте услуга за доставка на стоките на клиентите чрез парк от чисти МПС.
- Организирайте „Служба за доставка при нулеви емисии“. Може да се организира точка за получаване/оставяне, включваща кабина с постоянно присъстващ персонал и снабдена с хладилни кутии за съхранение на охладени стоки. Магазините и клиентите ще бъдат свързани с парк от товарни велосипеди.
- Доставете карти за обществения транспорт в магазините преди и по време на **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА**.
- Предложете на собствениците на магазини от центъра на града да организират лотария; предлаганите тогава награди ще имат връзка с **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА** и ще включват предмети като велосипеди, ролкови кънки и др.
- Насърчавайте собствениците на магазини да заемат обществени площи, освободени чрез забраната за влизане на МПС, като продължение на тяхната продажна площ (тераси или място за палатки на улицата). **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА** обаче не трябва да се превръща в голямо търговско събитие, организирано с рекламна цел.

Мобилност и здраве

Броят на моторните превозни средства по пътищата на Европа продължава да расте, което води до влошаване на качеството на живот на жителите на градовете (шум, замърсяване на въздуха, злополуки, стрес и т.н.).

Последиците за здравето от транспорта засягат по-голямата част от населението, особено уязвимите групи, като децата и хората в напреднала възраст. Някои от последиците на транспортните стратегии върху човешкото здраве са добре известни и могат да имат различни проявления, като се започне от дразненето, причинено от шума на пътното движение, и се стигне до респираторни и сърдечно-съдови заболявания.

Местните здравни служби, здравно-осигурителните дружества, лекарските сдружения и спортните организации могат да бъдат подходящи партньори за организиране на дейности за мобилност и здраве.

Неблагоприятни въздействия, свързани с околната среда

Органите за местно самоуправление трябва да действат за предпазване на жителите от неблагоприятното въздействие на шума и влошеното качество на въздуха в околната среда. От съществено значение е да се проведат дейности по обучение по тези теми.

- Предложете на мрежата за наблюдение на качеството на въздуха, изпълнителния орган по околната среда и/или енергетиката (EEA, IEE), информационните и документационните центрове по шума (INCE, CIDB) да се организира изложба във връзка с въздуха и шума.
- Поискайте от полицията и/или централите за технически преглед на автомобили да предлагат на автомобилни паркинги тестове на отработените газове от МПС.
- Разяснявайте как се използват системите за наблюдение на качеството на въздуха и как се разчитат данните от тях.
- Представете дейности, насочени към подобряване на равнищата на шума и качеството на въздуха.

Ползите от ходенето пеша и колоезденето

Чрез изследвания е установено, че служителите с достатъчна физическа активност са по-здрави, работят по-добре и ползват по-малко отпуск по болест годишно. Във връзка с това може да се осъществят различни дейности:

- Поискайте от здравно-осигурителни организации да представят информация относно ползите от физическата активност за здравето, здравните рискове и икономическите загуби от физическата пасивност, за това как да се включи физическата дейност в ежедневния график и т.н.
- Организирайте дискусия с лекари, която да онагледява отрицателното влияние на транспорта върху здравето.
- Поискайте от болница/лекари да предлагат „здравни прегледи“ (кръвно налягане, кръвообращение, тегло, костна маса и др.), за да се подобри осведомеността по здравни въпроси.
- Организирайте прояви, на които спортни дружества да представят своите дейности.
- Поканете спортни дружества, предприятия, училища и др. да се включат в състезания, бягания или щафети.

- Поискайте от съответните организации да оформят детски площадки, насърчаващи физическите упражнения и сръчност сред децата.
- Поискайте от групите „Ходене за здраве“ да изнесат презентации, насърчаващи ходенето.
- Министърът на здравеопазването/заместник-кметът, отговарящ за здравните въпроси, биха могли да се включат в „Ходене за здраве“.
- Представете мерки, които вече са приложени или се планират, за подобряване на положението на пешеходците и велосипедистите (за успокояване на движението, пешеходни зони, преки/допълнителни маршрути или мрежи за велосипедисти и пешеходци и др.).
- Организирайте физическа подготовка (във взаимодействие със здравно-осигурителни дружества).

Зелени пояси

Зелен пояс е „свързващо трасе, предназначено изключително за придвижване без МПС и разработено по един комплексен начин, което подобрява както околната среда, така и качеството на живот в околността. Тези пояси следва да отговарят на удовлетворителни стандарти за ширина, наклон и състояние на повърхността, за да се гарантира, че те са едновременно лесни за ползване и с нисък риск за ползватели с различни способности.“ (Декларация от Лил, 12 септември 2000 г.)

Целта е да бъдат насърчени организациите да създават Зелени пояси, а широката общественост – да ги открие.

Общо подобряване на информираността

- Организирайте разходки/пътувания с велосипед или пикници в съществуващите и неофициалните (с вземане на предпазни мерки) Зелени пояси, с придружаване от местни представители. Различни групи по интереси могат да ползват Зелените пояси за сборни пунктове:
 - хора с намалена подвижност, в напреднала възраст и т.н.
 - художници, спортисти, политици, местни общественици и др.
 - търговци на велосипеди втора ръка.
 - средства за масова информация и журналисти.
- Използвайте Зеления пояс като класна стая на открито за уроци по математика, география, местна история, природна среда.
- Организирайте почистването на Зелените пояси от страна на доброволци.

Пътуване в хармония с околната среда

- Зелените пояси обикновено са пътеки, които следват жп линии, водни пътища или прекосяват гори или природни резервати.
Те са добър начин за откриване на природното наследство чрез обиколки с екскурзовод или публикации за растителността.
- Местното наследство също може да бъде показано чрез опазването на различните му елементи, намиращи се в Зелените пояси.

Местни или регионални органи на властта в действие

Където Зелени пояси вече съществуват:

- Обезопасете кръстовищата между пътища и Зелени пояси.
- Осигурете безопасно преминаване до училища и други обслужващи заведения.
- Разработете планове за пътуване до работното място и училището, като вземете под внимание местната мрежа от Зелени пояси.
- Публикувайте инициативи за популяризиране на Зелените пояси.
- Обявете официално определянето на Зелен пояс или участък от Зелен пояс.
- Открийте съоръжения, изпълнени в Зелените пояси: спирки, „места за почивка“.

Където няма Зелени пояси:

- Представете проект за създаване на Зелен пояс пред широката общественост.
- Купете земя за Зелените пояси, открийте участъци от Зелени пояси, създайте местна мрежа от тях.
- Дайте възможност на фирми да спонсорират създаването на нови Зелени пояси.

Карта на Зелените пояси е на разположение на уебсайта на Асоциация „Европейски зелен пояс“ www.aevv-egwa.org/

ПОСТОЯННИ МЕРКИ

От участващите органи на местното самоуправление се изисква „изпълнение на поне една нова постоянна мярка, която да допринесе за модалния трансфер от лични автомобили към безопасни за околната среда други видове транспорт“.

Не е необходимо тези мерки да бъдат скъпи. Те доказват ангажимента на града за устойчива градска мобилност. Някои възможни постоянни мерки са:

Съоръжения за велосипеди

- Подобряване на велосипедната мрежа и съоръжения (разширяване, подновяване, поставяне на табели, паркинги, системи за заключване и др.).
- Въвеждане на обществени схеми за ползване или съвместно ползване на велосипеди.

Пешеходни зони

- Разкриване или разширяване на пешеходни зони.
- Подобряване на инфраструктурата: мостове за пешеходци, тротоари, пешеходни пътеки, осветление и др.
- Смяна на предназначението на някои обществени пространства или превръщането им в пешеходни зони.

Услуги на обществения транспорт

- Подобряване и разширяване на мрежата на обществения транспорт (ленти за МПС, превозващи двама или повече пътници, нови спирки, нови линии, запазени пространства и др.).
- Повишаване на честотата, въвеждане на експресни услуги и др.
- Използване на екологосъобразни превозни средства за автопарка на обществения транспорт.
- Въвеждане на мобилно таксуване и услуги.
- Комплексни услуги за различните видове обществен транспорт.

Схеми за намаляване на трафика и ограничаване на достъпа

- Програми за ограничаване на скоростта в близост до училища.
- Ограничаване на външните зони за паркиране.
- Разкриване на съоръжения тип „Паркирай и пътувай“.
- Постоянни ограничения на достъпа до централните градски части.

Достъпност

- Приемане на планове за достъпност.
- Осигуряване на помощни приспособления за хора с намалена подвижност.
- Отстраняване на архитектурни препятствия.
- Намаляване на височината и разширяване на тротоари.
- Поставяне на релефни покрития и рампи за инвалидни колички.
- Снабдяване на светофарите със звукова сигнализация.

Нови форми на ползване и собственост на МПС

- Въвеждане на схеми, базирани в интернет, за съвместна експлоатация и съвместно ползване на автомобили.
- Отговорно ползване на колите (екологосъобразно шофиране и др.).
- Ползване на (по-)чисти МПС.

Превоз на товари

- Нови разпоредби за превоза на товари.
- Ползване на (по-)чисти МПС.
- Изграждане на платформи за разтоварване за прехвърляне на товари.

Управление на мобилността

- Приемане на планове за пътуване до работното място и училището.
- Разкриване на центрове за мобилност и информационни услуги.
- Разработка на образователни материали.
- Планове за градска мобилност в консултации с местните фактори.
- Предоставяне на стимули и премии на работодателите.
- Улесняване на достъпа до местата за стопанска дейност или други обществени места.

ДЕН БЕЗ АВТОМОБИЛИ

В града могат да бъдат определени едно или няколко пространства без автомобили. Пространството ще бъде затворено за движение на МПС през по-голямата част от деня. Ще се допускат само пешеходци, велосипедисти, обществен транспорт и по-екологични транспортни средства (използващи LPG, NVG, електричество и др.) Ако бъде определено повече от едно пространство, те могат да бъдат свързани с пешеходни алеи. От полза е към пространството(ата) без автомобили да има и буферна зона с конкретна информация за водачите.

Местоположението и размерът на пространството(ата) без автомобили трябва да бъдат избрани внимателно, като се отчитат местните условия:

- Онагледяване на конкретни теми (например шум, измерване на качеството на въздуха и др.).
- Могат да бъдат представени или изпитани планирани мерки (например създаване на пешеходна зона).
- Дейности за конкретни целеви групи (например деца).
- Организации, намиращи се в околността, които биха могли да допринесат със свои собствени дейности (например кулинария, спорт).
- Броят на посетителите в района в „обикновен“ ден и очакваният допълнителен брой посетители.
- Места за паркиране, необходими в околните площи.
- Връзките между различните пространства без автомобили.

Бариири и пропускателни пунктове

Достъпът до пространството(ата) без автомобили ще се контролира и ще бъдат монтирани бариири. Ще е необходимо съдействие от:

- Местния орган по пътищата и/или движението в града.
- Националните и/или местните полицейски сили.
- Служителите от местното самоуправление: включването на представители на местния съвет е добър начин целият съвет да бъде приобщен и да се насърчи вътрешната комуникация.

Списък на изключенията

Трябва да се състави кратък списък на МПС с право на достъп. В допълнение към по-чистите МПС (използващи LPG, NVG, електричество и др.), изключение може да се направи за МПС на медицински специалисти и лица с увреждания, както и за тези за неотложни ремонти.

Спешните служби (полиция, противопожарна охрана, линейки) и работещите по електро- и газоснабдяването ще бъдат допускани в района автоматично.

Заявленията за изключения, които не са предвидени в горния списък, следва да се подават до компетентния отдел в съвета. Изключенията трябва да бъдат сведени до минимум.

Жители на района

Жителите в района трябва да бъдат помолени да преместят колите си от предния ден, за да се освободят улиците. Това може да наложи осигуряване на специални паркинги за коли и сключване на договори с техния(те) оператор(и).

Друга възможност е да се позволи на жителите да закарат колите си на друго място, но да не ги връщат преди определен час. Тогава те ще трябва да оставят колите си на паркинг.

Доставки в пространството(ата) без автомобили

Доставките ще бъдат разрешени до даден час (който ще бъде определен) в съответствие с общите условия. За търговците, които получават стока през деня, може да бъде разкрита зона за товарене извън пространството. От тази точка стоките ще бъдат доставени с товарни велосипеди или чисти МПС.

Обществен транспорт

За да се осигурят на живущите ефективни алтернативни начини на транспорт, може да се предложи:

- По-голяма честота на услугите.
- По-добра достъпност за лица с намалена подвижност.
- Специални тарифи или безплатен превоз.
- Конкретни инициативи (комбинирани билети за паркиране и автобус или за автобус и влак, билети, даващи право на отстъпки в кина, басейни и др.).

Оправдано е също да се предлагат услуги за редовен транспорт от автомобилните паркинги до центъра на града или по конкретни маршрути (обиколка на града, околоръстни пътища и др.).

По- екологични превозни средства

Моторни превозни средства с LPG, NVG или електричество могат да се използват в пространството(ата) без автомобили за следното:

- Доставка на стоки на магазини и/или клиенти.
- Конкретни искания, които могат да бъдат изпълнени поотделно на пропускателните пунктове, в автомобилните паркинги и др.
- От жители на района и/или лица с увреждания.

Велосипеди

- Участие на местни групи и сдружения на велосипедисти.
- Специално внимание върху използването на товарни велосипеди.
- Места за вземане под наем или назаем на велосипеди в съоръжения тип „Паркирай и пътувай“, жп гари, автобусни спирки и др.

- Комбинирани билети за автобус и велосипед или паркинг и велосипед, оставяне на ключове от кола или документ за регистрация, за да се ползва велосипед, и др.
- Закрити обекти с персонал за паркиране на велосипеди.
- Безопасни и добре маркирани велосипедни трасета извън пространството(ата) без автомобили, за предпочитане с изцяло отделена инфраструктура.

Съоръжения тип „Паркирай и пътувай“

За да се насърчат жителите да оставят колите си и да ползват обществен транспорт, в предградията могат да бъдат организирани охраняеми съоръжения за паркиране. В тези автомобилни паркове следва да присъства служител и те да бъдат отворени съобразно часовете на Деня без автомобили. Те могат да бъдат безплатни или платени (например с комбиниран билет за паркинг и автобус или паркинг и велосипед). За съоръженията за паркиране, които не се намират по редовните маршрути на обществения транспорт, следва да има специални услуги за транспорт.

Паркинги за кратък престой

В близост до пространството(ата) без автомобили следва да се предвидят специални паркинги за тези посетители, на които се налага да ползват колите си. Тези паркинги могат да се ползват за оставяне на посетители, за краткосрочно паркиране (по-малко от един час), за улесняване на съвместното ползване, за доставка на стоки и др. Те не следва да се ползват за дългосрочен престой и трябва да имат персонал през деня. От тези паркинги може да бъде осигурен редовен превоз до центъра на града.

Автомобилни паркинги за жителите на района

За ползване от жителите на района следва да бъдат запазени автомобилни паркинги. Те трябва да се намират във или недалеч от границите на пространството(ата) без автомобили (и да бъдат достъпни само преди или след проявата). Те трябва да са отворени само в деня преди проявата и в деня след нея. Може да бъдат наложени конкретни такси за паркиране, които да стимулират живеещите да оставят колите си на паркингите за целия ден. Подробностите следва да се съгласуват с оператора(ите) на автомобилния паркинг.

ИНФОРМАЦИЯ И СЪОБЩЕНИЯ

Всички средства за връзка са на разположение за безплатно ползване на www.mobilityweek.eu. Електронният бюлетин на ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА и изброените по-долу канали на социалните медии ще Ви осведомяват за последните новини.

- www.facebook.com/EuropeanMobilityWeek
- <https://twitter.com/mobilityweek>
- www.youtube.com/user/europeanmobilityweek
- www.flickr.com/photos/europeanmobilityweek

Освен настоящия наръчник, в интернет се предлагат следните източници (като някои са достъпни и на хартиен носител):

- Тематични указания
- Брошура
- Диплянка
- Видеолип на кампанията
- Харта
- Ръководство за най-добрите практики на ЕСМ
- Средства за комуникация, включително Указания за онагледяване и разяснителни видеоматериали (Edgar данни, лого, образци и др.)

Всички информационни материали са издадени на английски език. Тематичните указания, брошурата, видеоклипът на кампанията и настоящият наръчник са на разположение на 22 от официалните езици на ЕС.

Националните координатори се приканват да разработят допълнителни работни материали. Опитът от предишни години показва, че е полезно да се подготви комплект от материали за пресата, който представя ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА, дейностите на национално равнище и съдържа отделна страница за всеки град партньор.

Местна информация и съобщения

Органите за местно самоуправление следва да осигурят няколко начина за осведомяване на обществеността относно подробностите за ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА. За да се осигури взаимно допълване на европейско равнище и да се създаде у хората усещането, че са част от едно глобално движение, печатните и електронните съобщения следва да съдържат нагледното изображение, представящо ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА.

Преди всичко, важно е да има последователност в съобщенията и те да бъдат разбираеми, за да може ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА да бъде разпознавана от целевите групи.

Социални медии

Социалните мрежи, като Facebook, Twitter, YouTube, Vimeo, Flickr, Instagram, LinkedIn и др., ни позволяват пряко да ангажираме хиляди хора и да популяризираме дейности. При използване на социалните медии е добре да имате предвид следните съображения:

- Споделяйте съдържание, което има отношение към Вашата аудитория.
- Ако попаднете на недостоверна информация, можете да поправите грешката, но го направете тактично. Погрижете се да отделяте фактите от мненията.
- Разпространявайте вестите и взаимодействайте. Говорете за успехите на партньори, поддръжници или колеги.
- Качвайте смислени и уважителни коментари. Доколкото е възможно, популяризирайте областта, в която имате експертни познания.
- Не изпращайте нежелателна поща и не качвайте оскърбителни коментари.
- Проверявайте по два пъти качеството на всичко, което публикувате. Проверявайте за правописни грешки и повторно проверявайте препратките. Ако сте допуснали грешка, не я крийте. Признайте и я поправете.
- Не казвайте в режим онлайн нищо, което не бихте искали да бъде цитирано по „Би Би Си“, за което може да Ви попита майка Ви или което трябва да обосновате пред началника си.
- Не се ангажирайте с никакви действия, освен ако имате право да го сторите.
- Не теглете и не инсталирайте софтуер, който намирате чрез социалните мрежи.

Информационни писма

Преди **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА** могат да бъдат разпратени няколко информационни писма, индивидуално пригодени за всяка целева група:

- Писмо от кмета до всички местни жители.
- Конкретни писма до всяка от по-чувствителните целеви групи (собственици на магазини, предприятия, жители на пространството(ата) без автомобили и др.), за да ги осведомите за **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА** и да ги поканите да се включат в организацията ѝ.

Информационни документи

За да се уведомят жителите за **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА** и да се предизвика дебат за градската мобилност, достъпност и безопасност, ще е необходимо да бъдат издадени и разпространени:

- Обобщен документ, представящ техническите аспекти на **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА**.
Този документ ще бъде разпространен преди и по време на проявата във всички обществени места.
- Допълнение или специално издание на общинския бюлетин.
- Конкретни документи за отделните целеви групи.
- Комплект материали за местната преса, който да бъде раздаден на пресконференция около седмица преди **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА**.

Вътрешни комуникации

Правилните вътрешни комуникации:

- Включват общинските служители в организацията на **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА**, за да се осигури нейният успех.
- Дават възможност на служителите да станат застъпници на **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА** и новите форми на градска мобилност.

- Насърчават членовете на персонала по-широко да използват устойчиви видове транспорт в бъдеще.
- Въвеждат зелен план за ежедневните пътувания до местоработата, по-конкретно за общинските служители.

Привличане на общинските служители

От много служители ще бъде изисквано (ако е възможно, на доброволни начала) да отговарят на телефонни запитвания, да дават информация (като стюарди, дежурни и др.), да наблюдават достъпа до пространството(ата) без автомобили и паркингите в Деня без автомобили, да съдействат за предлаганите дейности и др.

План за вътрешна мобилност

Освен че участват в организацията на **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА**, общинските служби трябва да бъдат и пример за подражание. Поради това служителите трябва да бъдат насърчавани да вземат участие в дейностите, организирани по време на **ЕВРОПЕЙСКАТА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА**. За тази цел може да бъде разработен план за вътрешна мобилност и да се проведат подготвителни съвещания. Може да се установи контакт с мрежата на обществения транспорт, както и звената за даване на велосипеди под наем, за да се осигури наличие на алтернативни видове транспорт. Специално внимание следва да се отдели на плановете за мобилност в училищата и предприятията.

КОНТРОЛ И ОЦЕНКА

Органите за местно самоуправление следва да упражняват контрол не само по време на въпросната седмица, но и през годината, така че да могат да се направят изводи. Той трябва да обхваща разпределението по видове транспорт, потоците на движението, качеството на въздуха, шума и общественото мнение.

Поток на движението и използване на обществения транспорт

В рамките на и извън пространството(ата) без автомобили трябва да се контролират: броят ползватели на обществения транспорт, моторизираното движение, велосипедистите, пешеходците и използването на автомобилните паркинги.

За целите на сравнителния анализ следва да се извършва контрол за период от няколко дни. Техническо и логистично съдействие може да бъде оказано от местните органи по пътищата и/или движението в града.

Качество на въздуха

За измерване на качеството на въздуха в течение на няколко дни в рамките на и извън пространството(ата) без автомобили може да бъдат монтирани фиксирани и мобилни

датчици. За да могат да се правят валидни сравнения, измерванията трябва да се правят в един и същи ден от седмицата и при подобни метеорологични условия.

Градовете, които не разполагат със собствено оборудване за контрол на въздуха, следва да се постараят да получат такова от градове, които не участват в **ЕВРОПЕЙСКАТА-СЕДМИЦАНАМОБИЛНОСТТА**, или от градове, които имат оборудване в излишък.

Шум

Оборудването за измерване на шума може да бъде монтирано във и извън пространството(ата) без автомобили за измерване на влиянието на деня върху равнината на шума. За целите на сравнителния анализ шумът следва да се контролира в течение на няколко дни. Полезни съвети и методическа помощ могат да предоставят редица организации, като например местните здравни служби.

Обществено мнение

Могат да се проведат целенасочени проучвания сред:

- Жителите на целия град.
- Хората, пътуващи до пространството(ата) без автомобили.
- Живеещите в пространството(ата) без автомобили.
- Търговците в пространството(ата) без автомобили.
- Клиентите на търговците.
- Хората, работещи в пространството(ата) без автомобили.

Специално старание следва да се положи за насърчаване на собствениците на магазини да наблюдават следното:

- Броя клиенти в магазините, намиращи се в пространството(ата) без автомобили.
- Броя клиенти, посещаващи отдалечените супермаркети.
- Оборотите, в сътрудничество с Търговско-промишлената палата и собствениците на магазини.

Органите за местно самоуправление могат да упражняват и други видове контрол в зависимост от дейността и очакванията си.

ЕВРОПЕЙСКА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА

16-22 СЕПТЕМВРИ 2017 Г.

